

Huvudman

Kiruna kommun
kultur-utbildning@kiruna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola, Nya Raketskolan 4-6 i Kiruna kommun; nu fråga om uppföljning av vitesbeslut den 3 maj 2023.

Beslutet i korthet

I beslutet tar Skolinspektionen ställning till om Kiruna kommun har följt Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023 om föreläggande vid vite avseende Nya Raketskolan 4-6 samt om påtalade brister har rättats till.

Skolinspektionen konstaterar att de brister som påtalades i tidigare vitesföreläggande i huvudsak kvarstår samt att huvudmannen i stora delar inte har följt föreläggandet. Det föreligger fortfarande allvarliga brister i undervisningen som handlar om att elever inte får undervisning i alla ämnen och den undervisningstid som de har rätt till. Huvudmannen har avhjälpt brister som avser ämnena hem- och konsumentkunskap samt finska som språkval, men det föreligger fortsatt brister gällande ämnena musik och idrott och hälsa.

Skolinspektionen bedömer vidare att det alltjämt finns allvarliga och omfattande brister i skolans arbete med särskilt stöd och beslut om särskilda stödåtgärder. Bristerna har pågått under lång tid och medför att elever inte får det särskilda stöd de behöver och har rätt till. Huvudmannen har inte heller rättat till brister som rör skolans arbete med betygssättning och dokumentation av betyg.

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister inom områden som är centrala för elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och även för att upprätthålla rättssäkerhet och likvärdighet. Även om Kiruna kommun rättat till vissa brister, konstaterar Skolinspektionen att kommunen i stora delar inte har följt Skolinspektionens tidigare vitesföreläggande samt att kvarstående brister utgör ett

allvarligt missförhållande. Skolinspektionen förelägger på nytt huvudmannen att vid vite vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Kiruna kommun att vid vite av 1 000 000 kronor senast den 20 juni 2024 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning, särskilt stöd samt betygssättning och dokumentation av betyg. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Skolinspektionen bedömer att bristerna utgör ett allvarligt missförhållande.

Om Kiruna kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet. Därutöver kan mer ingripande åtgärder komma att aktualiseras (26 kap. 16 a och b samt 17 §§ skollagen).

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilaga.

Kiruna kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisning

1. Se till att eleverna på Nya Raketskolan 4-6 får undervisningstid i ämnena idrott och hälsa och musik i enlighet med huvudmannens beslut om timplan, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång, anpassad timplan eller prioriterad timplan. Inkom med en redogörelse för vilken undervisningstid eleverna i respektive årskurs har fått i nämnda ämnen under perioden 12 februari 2024–13 juni 2024 (10 kap. 4–5 §§ skollagen samt 9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen [2011:185])
2. Se till att undervisningen i ämnet musik bedrivs under ledning av lärare som ansvarar för undervisningen. Undervisningen ska ledas av legitimerade och behöriga lärare om inte någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga. Personer som bedriver undervisning ska vara anställda som lärare. Inkom med en redogörelse för vilken eller vilka lärare som ansvarar för undervisningen i ovanstående ämne, anställningsavtal för berörd lärare samt underlag som styrker dennes legitimation och behörighet alternativt, om någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga, dennes erfarenhet och utbildning. Huvudmannen ska även i förekommande fall redogöra för skälen till varför huvudmannen bedömt att en undantagsregel varit

tillämplig för lärare som bedriver undervisning med stöd av en sådan undantagsregel. (1 kap. 3 § och 2 kap. 13, 15 och 18–21 §§ skollagen)

3. Upphör med att överlämna uppgifter hänförliga till undervisning i ämnet musik på entreprenad. (23 kap. 2 § andra stycket skollagen)

Särskilt stöd

1. Se till att, vid minst ett tillfälle under vårterminen 2024, informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Ifall det kommer ny personal till skolan efter att sådan information har lämnats ska även den nya personalen få motsvarande information. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats. (2 kap. 34 § andra stycket samt 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen)
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning. I varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 12 februari 2024–13 juni 2024 samt vilket datum utredning har startats för respektive elev. Inkom med ovan angiven dokumentation. (3 kap. 7 § skollagen)
3. För varje utredning om särskilt stöd som har färdigställts under perioden 12 februari 2024–13 juni 2024 ska rektorn, eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattas under perioden 12 februari 2024–13 juni 2024. Inkom med ovan angiven dokumentation. (3 kap. 9 § skollagen)
4. Se till att det av åtgärdsprogram som utarbetas och beslutas framgår elevens behov av särskilt stöd, hur elevens behov ska tillgodoses, det vill säga på vilket sätt och i vilken omfattning det särskilda stödet ska ges, datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas, samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. Inkom med tre åtgärdsprogram som exempel. (3 kap. 9 § skollagen)
5. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. (3 kap. 9–10 §§ skollagen)
6. Se till att beslutade åtgärdsprogram följs upp och utvärderas vid den tidpunkt som angivits i åtgärdsprogrammet. Inkom med de åtgärdsprogram som har utvärderats under perioden 12 februari 2024–13 juni 2024, samt tillhörande skriftliga utvärderingar. (3 kap. 9 § skollagen)

7. Se till att beslut om anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarnas krav i de fall denna särskilda stödåtgärd används. Det innebär att ett sådant beslut ska föregås av en utredning om en elevs behov av särskilt stöd, och utredningen behöver omfatta överväganden om andra stödåtgärder än anpassad studiegång kan tillgodose elevens behov. Det innebär vidare att det är rektorn som ska fatta beslut om anpassad studiegång samt att det av ett sådant beslut ska framgå vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. (3 kap. 7, 9 och 12 §§ skollagen)
8. Rektorn ska se till att ingen elev har anpassad studiegång utan att rektorn har fattat ett formellt beslut om en sådan särskild stödåtgärd. (3 kap. 12 § skollagen)

Betygsättning och dokumentation av betyg

1. Se till att lärare vid betygsättningen gör en allsidig och sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterier som gäller och sätter det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Huvudmannens redovisning ska omfatta en redogörelse för hur rektorn skapar förutsättningar för lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. (10 kap. 19 § skollagen; Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)
2. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Det ovan sagda gäller inte om kompletterande bestämmelser i skolförordningen är tillämpliga. (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen)
3. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123])
4. Se till att det av betygskatalogen framgår ifall ett betyg har rättats eller ändrats samt när detta har gjorts. Såväl det gamla som det nya betyget ska framgå och den eller de som beslutar om rättelse eller ändring av ett betyg

ska datera och signera uppgiften i betygskatalogen. (15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ([2011:123]))

Om ärendet

Skolinspektionen inledde under vårterminen 2022 en tillsyn av Nya Raketskolan 4-6 i Kiruna kommun. Skolinspektionen beslutade den 21 juni 2022 att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena undervisning samt extra anpassningar och särskilt stöd. Vidare tilldelades huvudmannen en anmärkning avseende brister rörande dokumentation av betyg.

Skolinspektionen genomförde inom ramen för uppföljning av beslutet den 21 juni 2022 ett tillsynsbesök på Nya Raketskolan 4-6 den 7–9 februari 2023. Skolinspektionen konstaterade att flera brister inte hade avhjälpats och att nya brister hade uppstått. Därefter beslutade Skolinspektionen den 3 maj 2023 att förelägga Kiruna kommun vid vite om 600 000 kronor att senast den 29 september 2023 ha vidtagit åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena undervisning, särskilt stöd samt betygssättning och dokumentation av betyg.

Kiruna kommun har med anledning av vitesbeslutet inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder den 29 september 2023.

Skolinspektionen har nu genomfört en uppföljning av beslutet den 3 maj 2023, och har i förevarande beslut att ta ställning till om Kiruna kommun har följt det tidigare föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Skolinspektionen har gjort ett tillsynsbesök på skolan den 17–19 oktober 2023. Vid besöket genomfördes intervjuer med elever, lärare, resurspersoner, personal från elevhälsan, administrativ personal samt rektorn. Den 25 oktober 2023 genomfördes en digital intervju med skolchef och kvalitetsutvecklare på kultur- och utbildningsförvaltningen och den 24 november 2023 genomfördes en digital intervju med ordförande och vice ordförande i kultur- och utbildningsnämnden i Kiruna kommun. Rektorn har lämnat kompletterande uppgifter den 23 januari 2024. Underlag för Skolinspektionens beslut är även dokumentation, bland annat timplan, scheman, åtgärdsprogram och betygskatalog. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever och personal så benämns de med siffror enligt elev- och personalförteckning (aktbilaga 95).

Undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisningstid

Av Kiruna kommuns timplan framgår att undervisningstiden i de olika ämnena överensstämmer med den nationella timplanen för grundskolan. Av skolans scheman framgår att den undervisningstid som schemalagts för lektionerna i ämnena idrott och hälsa, musik, hem- och konsumentkunskap samt språkval överensstämmer med kommunens timplan.

Idrott och hälsa

Huvudmannen har redovisat följande angående undervisningstid i idrott och hälsa. Eleverna i årskurs 4-6 har under perioden den 3 maj 2023 till den 14 juni 2023 haft undervisning i idrott och hälsa med en idrottslärare. Under perioden den 23 augusti 2023 till den 22 september 2023 har skolan inte haft någon idrottslärare. Andra lärare har då haft idrottsundervisning med eleverna. Rektorn bekräftar i intervju huvudmannens uppgifter men uppger samtidigt att hen inte vet exakt vilka lektioner som har genomförts i idrott och hälsa. Rektorn uppger att idrottsläraren som undervisade i slutet på vårterminen 2023 även har haft simundervisning med årskurs 6 några veckor under höstterminen 2023.

Lärare och elever i samtliga årskurser uppger att det inte har funnits någon idrottslärare på skolan under höstterminen 2023 och att det fortfarande saknas idrottslärare i slutet av oktober.

Elever och lärare i årskurs 6 uppger att andra lärare i arbetslaget under höstterminen 2023 har genomfört vissa idrottslektioner men att eleverna inte hade alla schemalagda idrottslektioner i slutet på vårterminen 2023 och att de inte heller hade idrott de första veckorna på höstterminen 2023.

Elever och lärare i årskurs 4 och 5 uppger att eleverna på idrottslektioner under höstterminen 2023 istället har haft undervisning i svenska och matematik eller fått sluta tidigare. Eleverna berättar i mitten av oktober 2023 att de har haft idrott två eller tre gånger hittills under höstterminen. Lärarna berättar att de genomför aktiviteter med eleverna så att de får röra på sig då och då. De har bland annat gått en promenad, varit i en lekpark, spelat basket och brännboll. Några lärare uppger att eleverna inte är ombytta och att det inte kan räknas som idrottsundervisning.

Rektorn uppger den 23 januari 2024 att från och med den 1 november 2023 finns en idrottslärare på skolan. Läraren, som är obehörig, undervisar i idrott och hälsa i alla årskurser enligt ordinarie schema.

Musik

Huvudmannen har redovisat följande. Under veckorna 18-20, 2023, fick eleverna musikundervisning av en lärare som också var ansvarig för skolavslutningen.¹ Från vecka 21-24 samt augusti och september 2023 hade skolan en musiklärare som var inlånad från kommunens kulturskola.² Från och med vecka 38, 2023, hade skolan en ny musiklärare.³ I intervju med rektorn framkommer att den nya musikläraren endast arbetade på skolan en kort period, och slutade sin tjänst vecka 42, 2023.

Rektorn uppger att från början av maj 2023 hade läraren⁴ som hjälpte till med skolavslutningen viss musikundervisning med eleverna och att eleverna även sjöng med klasslärarna. Rektorn uppger att läraren från kulturskolan⁵ var inlånad till skolan de sista veckorna av vårterminen men att det knappt var någon musikundervisning alls under vårterminen 2023.

Lärare och elever uppger att musikundervisningen under början av höstterminen 2023 genomfördes i mindre grupper än planerat. Klasserna delades i fyra grupper istället för två. Det innebar att eleverna bara fick hälften av den musikundervisning de skulle ha haft enligt schema. De elever som inte hade musik hade istället bild eller fick jobba ikapp i andra ämnen. Elever uppger också att flera musiklektioner ställdes in då läraren var sjuk eller kom för sent.

Musikläraren inlånad från kulturskolan⁶ uppger att hen undervisade i ungefär en och en halv månad i början av höstterminen 2023 och att det under denna period blev ca tre lektionstillfällen i musik för varje elev. Rektor uppger att några elever fick musikundervisning två gånger under de första veckorna på höstterminen och några elever bara en gång.

Den nya musikläraren⁷ som började på skolan i september 2023 uppger att hen undervisade i musik i ordinarie halvklasser. Läraren uppger att hen också hade extra musiklektioner och tror att alla grupper hade någon extra lektion. Läraren hade ungefär fem musiklektioner med varje grupp. Eleverna bekräftar att de hade alla musiklektioner de skulle ha enligt schemat med den nya musikläraren. I intervjuer framgår dock att den nya musikläraren endast undervisade i tre veckor och därefter slutade på skolan.

Vid Skolinspektionens besök på skolan under vecka 42, 2023, saknas lärare i musik. Rektorn uppger att andra lärare istället har undervisning i bild, matematik eller engelska där det enligt schemat ska vara musik.

¹ Lärare 23

² Lärare 1

³ Lärare 2

⁴ Lärare 23

⁵ Lärare 1

⁶ Lärare 1

⁷ Lärare 2

Rektorn uppger den 23 januari 2024 att klasslärarna i december 2023 hade lektioner med teoretisk musik i årskurs 6 samt sång i årskurs 4-5. Rektorn uppger vidare att det började en ny musiklärare på skolan den 8 januari 2024. Läraren har musikundervisning i alla klasser enligt ordinarie schema. Läraren kommer via ett bemanningsföretag och kommunen betalar ersättning till bemanningsföretaget. Av anställningsavtal upprättat mellan Kiruna kommun och bemanningsföretaget den 30 november 2023 framgår att läraren ska undervisa vid skolan under perioden vecka 2 till vecka 24, 2024. Det framgår av anställningsavtalet och av ramavtal mellan Kiruna kommun och bemanningsföretaget att kommunen betalar ersättning till bemanningsföretaget.

Hem- och konsumentkunskap samt finska som språkval

Huvudmannen har redovisat följande. Eleverna i årskurs 6 hade undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap vecka 18-24 under vårterminen 2023 enligt schema med en lärare⁸. Samma lärare har nuvarande årskurs 6 i hem- och konsumentkunskap under höstterminen 2023. Eleverna i årskurs 6 hade undervisning i ämnet finska (språkval) vecka 18-24 under vårterminen med en lärare.⁹ Samma lärare har fortsatt undervisa i finska (språkval) för elever i årskurs 6 under höstterminen 2023.

Rektorn, lärare och elever uppger samstämmt att undervisningen i hem- och konsumentkunskap samt finska (språkval) har genomförts enligt schema sedan slutet på vårterminen 2023.

Undervisning under ledning av lärare

Av inkommen dokumentation framgår att skolans förra idrottslärare¹⁰ var anställd som obehörig lärare under vårterminen 2023 och "barnskötare utbildad" under höstterminen 2023. Läraren i finska (språkval) var anställd som elevassistent under vårterminen 2023 medan hen var anställd som obehörig lärare från höstterminen 2023.

Lärare, resurspersoner och rektorn uppger att det inte har varit någon utpekad lärare som ansvarat för idrottsundervisningen under de perioder då det saknats idrottslärare. Lärare uppger att det är den lärare eller resursperson som har möjlighet för tillfället som genomför idrottsundervisningen och att de löser bemanningen vecka för vecka.

Resurspersoner uppger att i årskurs 5 var det resurspersoner som förra läsåret ansvarade för musikundervisningen. De uppger vidare att en resursperson¹¹ haft

⁸ Lärare 15

⁹ Lärare 23

¹⁰ Lärare 9

¹¹ Resursperson 3

lektioner i idrott och hälsa några gånger under höstterminen 2023. Lärare i årskurs 6 uppger att det är en resursperson¹² som planerar idrotten.

Rektorn uppger att hen inte har fått information om att resurspersoner undervisar ensamma, förutom en resursperson¹³ som har undervisat i idrott och hälsa. Rektorn har inte sett anställningsavtalet för läraren¹⁴ som haft simundervisning under höstterminen 2023.

Momentet simning inom ämnet idrott och hälsa

I huvudmannens redovisning samt i intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att alla klasser hade simundervisning under vårterminen 2023, samt att årskurs 6 även har haft simundervisning under höstterminen 2023.

Rektorn uppger den 23 januari 2024 att under slutet av höstterminen 2023 hade årskurs 4 och 5 simundervisning under två veckor med en annan lärare. Skolan har en plan för vårterminen 2024 för hur alla elever ska få simundervisning. Den nya idrottsläraren, som började på skolan den 1 november 2023, fick under jullovet utbildning av badpersonal och kommer med stöd av en annan personal hålla i simlektionerna.

Övrig tillgång till lärare och annan personal

Eftersom klasserna på skolan är stora är avsikten enligt lärare och rektorn att det vanligen ska vara två lärare på lektionerna. Såväl lärare som rektorn uppger dock att det händer vid flera tillfällen varje vecka att en lärare får ha lektionen själv. Enligt skolans klasslistor går det 33 elever i 4a och 34 elever i 4b. En lärare¹⁵ i årskurs 4, som tillträdde sin tjänst på skolan i början av oktober 2023, uppger att hen inte har någon erfarenhet av läraryrket och att hen är ny i arbetslivet. Läraren berättar att hen undervisar i svenska och SO-ämnen och att hen är ensam med en klass cirka 25 procent av lektionerna, ibland mer. Rektorn uppger att läraren tyvärr behöver bedriva undervisningen själv på eftermiddagarna.

Elever i årskurs 4 uppger att det inte fungerar när en klass bara har en lärare. Eleverna berättar att det då blir kaos, att elever är stökiga, springer runt och härjar, kryper på golvet och hoppar på borden. Elever uppger att de inte hinner med målet för lektionen, då det är så livat att de inte kan jobba. Rektorn uppger att det i årskurs 4 skulle behövas mer personal för att arbetsron ska bli bättre och störningarna inte ska eskalera samt att det finns obehöriga lärare som skulle behöva mer stöd i arbetet av andra lärare.

Elever i årskurs 4 uppger vidare att de ibland inte känner sig trygga på rasterna, till exempel kan äldre elever kasta snöbollar och brotta ner elever. Eleverna uppger att de inte får hjälp av sina egna lärare på rasterna, utan att de måste gå upp en våning

¹² Resursperson 3

¹³ Resursperson 3

¹⁴ Lärare 9

¹⁵ Lärare 3

för att få hjälp av lärarna där. Elever i årskurs 5 uppger att det på minst en rast om dagen saknas lärare ute på rast.

Rektorn uppger att det skulle behövas fler vuxna på rasterna. Enligt rektorn finns behov av ytterligare fyra personal, en skolvärd som har ansvar på raster och en resursperson till vardera av de tre årskurserna. Rektorn uppger att det inte går att få tag på personal och att skolan redan överskridit budgeten.

Huvudmannens insatser angående tillgången till personal

Av intervjuer med skolchefen den 25 oktober 2023 samt med ordförande och vice ordförande i kultur- och utbildningsnämnden den 24 november 2023 framkommer bland annat följande. Det finns luckor i bemanningen på Nya Raketskolan 4-6 men de har inte fått någon information om att undervisningstid uteblivit under höstterminen 2023. Lärare inom kommunen fick under läsåret 2022/23 erbjudande om högre lön för att byta till Nya Raketskolan 4-6. Lärare som redan arbetar på skolan fick en löneökning utanför lönerevisionen föregående läsår. Huvudmannen har inrättat förstelärartjänster som ska arbeta med stöd för nya och utbildade lärare. Lokalerna på Nya Raketskolan behöver renoveras och det finns pengar beviljade för moduler. Ordförande och vice ordförande i nämnden uppger vidare att det ända sedan Nya Raketskolan startades har varit bekymmer kring skolan, bland annat har arbetsformen med stora klasser inte fungerat och det behövs mer personal på skolan för att undervisningen ska bli bättre och för elevernas trygghet.

Rättslig reglering

Huvudmannens ansvar

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Bestämmelser om lärare

Undervisning ska bedrivas under ledning av lärare. Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen). Lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga (2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen). Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla

de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

I förarbeten till skollagen anges att i definitionen av begreppet undervisning ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s. 633).

När undervisning får överlämnas på entreprenad

Med entreprenad i skollagen avses att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för. Huvudmannen behåller huvudmannskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § skollagen).

I grundskolan får under vissa förutsättningar uppgifter som är hänförliga till undervisning överlämnas på entreprenad om de avser lovskola, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, undervisning i teckenspråk eller samiska eller integrerad samisk undervisning, samt uppgifter som avser fjärrundervisning och distansundervisning (jfr 23 kap. 12 §, 14 - 17 §§ skollagen).

Undervisningstid

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6890 timmar. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. Eleverna är i mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 180 timmar i ämnet idrott och hälsa samt om 80 timmar i ämnet musik. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4-5 §§ skollagen och 9 kap. 3-4 §§ och bilaga 1 skolförordningen). För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen).

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns elever som går miste om undervisningstid i ämnen, även om det skett vissa förbättringar. I hem- och konsumentkunskap samt finska (språkval) har undervisningen genomförts i

enlighet med kommunens beslutade timplan och skolans schema. Även simundervisning inom ramen för idrott och hälsa har genomförts för alla elever under vårterminen 2023 och höstterminen 2023. Från den 1 november 2023 finns en idrottslärare på skolan som kommer att bedriva simundervisning i alla årskurser under vårterminen 2024. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt tidigare föreläggande i dessa delar.

Skolinspektionen konstaterar dock att eleverna alltfjämt inte får beslutad undervisningstid i ämnet musik samt idrott och hälsa. Även om det under kortare perioder har funnits lärare och undervisning har kommit till stånd, har undervisningen inte genomförts i enlighet med scheman och timplan. I ämnena musik samt idrott och hälsa har elever sedan starten av höstterminen 2023 i stor utsträckning gått miste om undervisningstid till följd av avsaknad av lärare. I ämnet musik gick eleverna miste om undervisningstid till följd av avsaknad av lärare även under maj och juni 2023. Det är allvarligt att bristerna som konstaterades i tidigare föreläggande har fortsatt och nu pågått under lång tid, i vart fall under tre terminer. I idrott och hälsa finns sedan den 1 november 2023 en lärare på plats, och undervisningen sker nu enligt ordinarie schema. Eleverna har dock gått miste om undervisningstid fram till dess. Att elever går miste om undervisningstid försvårar elevernas möjligheter att nå målen i ämnena. Avsaknaden av kontinuitet medför att eleverna inte får en sådan strukturerad och målstyrd undervisning som de har rätt till. Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att undervisningen i musik och idrott och hälsa fortsatt inte genomförs i enlighet med huvudmannens beslut om timplan. Det finns en uppenbar risk att elever inte kommer att få sin garanterade undervisningstid i mellanstadiet. Huvudmannen behöver säkerställa att eleverna får den undervisningstid de har rätt till.

När det gäller undervisningen i musik har huvudmannen ingått avtal med ett bemanningsföretag avseende tillhandahållande av lärare från januari 2024. Skolinspektionen bedömer att huvudmannens organisering av utbildning i detta fall inte uppfyller författningarnas krav. Läraren är inte anställd av huvudmannen, dvs. av Kiruna kommun, utan av bemanningsföretaget. Genom kommunens avtal med bemanningsföretaget föreligger ett entreprenadförhållande avseende undervisningen i musik. Skollagens bestämmelser om undervisning i grundskolan på entreprenad är inte tillämpliga i det aktuella fallet. Huvudmannen måste säkerställa att lärare som undervisar är anställda av Kiruna kommun.

Skolinspektionens utredning visar också att två personal som inte varit anställda som lärare bedrivit undervisning i finska (språkval) och i idrott och hälsa under våren 2023 respektive hösten 2023. De har varit anställda som elevassistent och barnskötare. Av skollagens bestämmelser om vilka som får undervisa i skolväsendet framgår att uppgiften att bedriva och ansvara för undervisning är förbehållen lärare och inte kan lämnas till annan personal. Skolinspektionen bedömer att det är en brist att huvudmannen använder personal som inte är anställda som lärare för uppgiften att bedriva undervisning.

Skolinspektionen bedömer vidare att det under höstterminen 2023 genomförts lektioner i idrott och hälsa som inte är lärarledda och därför inte lever upp till kraven som ställs på undervisning. Under den tid skolan inte haft idrottslärare har ingen annan lärare haft ansvaret för idrottsundervisningen. I årskurs 6 är det en resursperson som har planerat och också genomfört lektioner. För att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. Det behöver finnas en anställd lärare som ansvarar för den undervisning han eller hon bedriver.

Skolinspektionen konstaterar att även om huvudmannen och rektorn har gjort försök att rekrytera och i viss mån omfördela lärarresurser, har det inte varit tillräckligt för att säkerställa att undervisningen kommer till stånd. Trots att Skolinspektionen påtalat bristerna i tidigare beslut har huvudmannen inte tagit ansvar för att följa upp om undervisningen genomförs efter beslutad timplan eller för att se till att skolan har de lärarresurser som krävs.

Huvudmannen har det yttersta ansvaret för utbildningen, för resursfördelning och personalförsörjning samt för att följa upp verksamheten och att åtgärda eventuella brister. I Skolinspektionens utredning framkommer uppgifter om att det finns en generell brist på personal på skolan och att det påverkar bland annat elevernas studiero och trygghet. Till exempel framkommer att lärare som är obehöriga och saknar erfarenhet av läraryrket lämnas ensamma med stora undervisningsgrupper. Skolinspektionen betonar att huvudmannen behöver följa upp och säkerställa att skolan har tillräckligt med personella resurser och att skolans lärare har förutsättningar att genomföra sitt uppdrag.

Skolinspektionens uppföljning inom området undervisning avser förelagda åtgärder med nummer 1-3, på sid 2-3 i Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit åtgärd nummer 1, bortsett från att ge undervisning i ämnena hem- och konsumentkunskap och finska (språkval), och att bristerna kvarstår. Vidare har huvudmannen inte inom tidsfristen vidtagit åtgärd nummer 2 när det gäller undervisning under ledning av lärare i idrott och hälsa. Sedermera har en lärare i idrott och hälsa anställts, men på nytt saknas lärare i musik. Huvudmannen bedöms ha vidtagit åtgärd nummer 3.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Informera om skollagens krav om att anmäla behov av särskilt stöd

Huvudmannen har redovisat följande med anledning av Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023. I januari-februari 2023 har information om rutinerna inom skolans elevhälsoarbete förmedlats till personalen, inklusive hur och när anmälan till rektor sker då en elev är i behov av särskilt stöd.

Lärare i årskurs 6 uppger att ingen har gått igenom rutiner när det gäller särskilt stöd. Lärarna uppger att de känner sig osäkra och inte vet hur de ska göra när elever behöver mer stöd än läraren kan ge på lektioner. Lärare i årskurs 5 uppger att de inte kan minnas att de specifikt gått igenom hur de ska gå tillväga om de bedömer att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Två obehöriga lärare i årskurs 4 uppger att de inte har fått information om att de ska anmäla till rektorn om en elev behöver utredas för särskilt stöd.

Specialpedagogen uppger att det informerades om skolans rutiner för den personal som fanns på skolan i början på höstterminen 2023. I skolans rutiner ingår hur en lärare ska göra om det finns behov av att utreda särskilt stöd. Sedan har de pratat om rutinerna igen i arbetslagen.

Rektorn uppger att skolan inte har informerat samtliga lärare och övrig skolpersonal vid specifika tillfällen om skollagens krav om när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Informationen ges istället till lärarna när elevhälsan har möten med arbetslagen. Rektorn säger att det finns lärare som inte vet vad extra anpassningar och särskilt stöd är.

Starta utredning om behov av särskilt stöd

Huvudmannen har redovisat att det under perioden den 3 maj 2023 till den 22 september 2023 har inkommit en anmälan om behov av utredning om särskilt stöd till rektorn. För den elev som anmälan gäller har utredning om särskilt stöd gjorts och samråd har skett med elevhälsan.

Lärare i årskurs 4 uppger att de under höstterminen 2023 på möten med elevhälsoteamet (eht) har tagit upp 13 elever¹⁶ som har kunskapsluckor och stora svårigheter. När lärarna pratade om dessa elever på eht-möten fick lärarna tips om att prova nya extra anpassningar i klassrummet. Lärarna uppger att de inte vet hur många av dessa elever som har utretts för behov av särskilt stöd. Lärarna känner till att två utredningar¹⁷ har gjorts och att en av eleverna¹⁸ i årskurs 4 har åtgärdsprogram.

Lärare i årskurs 5 uppger att de på möten med eht har tagit upp elever och "ropat efter hjälp" för elever som kan behöva särskilt stöd. På frågan om lärarna har anmält elever för utredning om särskilt stöd under perioden den 3 maj 2023 till den 22 september 2023 svarar lärarna ja. När lärarna har sagt till om att elever kan vara i behov av särskilt stöd har eht sagt att de tar frågan med sig. Under tiden ska lärarna jobba vidare med extra anpassningar och justerade extra anpassningar.

Lärare i årskurs 6 uppger att de har anmält "många" elever för behov av utredning om särskilt stöd under perioden den 3 maj 2023 till den 22 september 2023 .

¹⁶ Elev 17, 19, 42, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58 och 59

¹⁷ Elev 17 och 56

¹⁸ Elev 42

Lärarna nämner nio elever¹⁹ som de har tagit upp på möten med eht. Lärarna känner till att det för två av dessa elever²⁰ har beslutats att det ska startas en utredning om särskilt stöd. Lärarna nämner tre elever²¹ som de har anmält men som inte har någon pågående utredning höstterminen 2023.

Rektorn uppger den 19 oktober 2023 att det har kommit in en anmälan om särskilt stöd i årskurs 4. I årskurs 5 och 6 har ingen anmälan inkommit efter maj 2023. Enligt rektorn borde det komma fler anmälningar. Rektorn berättar att det finns två elever som vårdnadshavare har sagt till om och som ska utredas för särskilt stöd.

Färdigställa utredningar om särskilt stöd och utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram

Huvudmannen redovisar att det under perioden den 3 maj 2023 till den 22 september 2023 är en elev som har anmälts för behov av särskilt stöd, att utredning för eleven har färdigställts och att det har utarbetats åtgärdsprogram för eleven med beslutsdatum den 18 augusti 2023.

Lärare i årskurs 5 uppger namn på sex elever i årskursen som har särskilda stödåtgärder, bland annat enskild undervisning, elevassistent eller halv skoldag. Lärarna säger att tre av dessa elever²² har åtgärdsprogram medan de tre andra eleverna²³ har en så kallad pedagogisk utredning. Pedagogiska utredningar kan pågå länge utan att avslutas. Lärarna uppger att de under läsåret 2022/23 sa till om att dessa elever som har pedagogisk utredning kan behöva särskilt stöd. Lärarna uppger att det finns fler än åtta elever i klass 5b som har pedagogiska utredningar men inte åtgärdsprogram.

Lärare i årskurs 6 uppger att de inte får veta vilka elever som har särskilt stöd eller har en pågående pedagogisk utredning. Vid överlämningen när lärarna tog över klasserna inför läsåret 2023/24 var det bara de elever som har elevassistenter som nämndes. Lärarna berättar att en del elever också har handlingsplaner och att lärarna inte vet skillnaden mellan handlingsplaner och åtgärdsprogram.

Specialpedagogen uppger att de har ganska många så kallade pedagogiska utredningar på skolan men att flera inte är aktiva. Många pedagogiska utredningar är utarbetade av lärare som har slutat på skolan och behöver därför göras på nytt. Enligt specialpedagogen är en pedagogisk utredning ett levande dokument. Specialpedagogen uppger att det för två elever i årskurs 6²⁴ är uppenbart att eleverna inte kommer nå målen för årskurs 6, men att eleverna inte har åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det finns pedagogiska utredningar för dessa

¹⁹ Elev 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 38 och 39

²⁰ Elev 5 och 6

²¹ Elev 7, 8 och 39

²² Elev 12, 13 och 14

²³ Elev 11, 16 och 21

²⁴ Elev 5 och 6

två elever samt ytterligare en elev²⁵. Först uppger rektorn att en pedagogisk utredning är samma sak som utredning om behov av särskilt stöd. Därefter uppger rektorn att ingen av de tre eleverna har utretts för behov av särskilt stöd på grund av att lärarna inte har arbetat tillräckligt med extra anpassningar.

Rektorn berättar att två elever²⁶ jobbar med resursperson i en lokal utanför skolan under kortare skoldagar. Rektorn uppger att lärarna påbörjade pedagogiska utredningar för dessa elever våren 2023, att eleverna ges anpassningar och att det inte genomförts en utredning om särskilt stöd eller upprättats ett åtgärdsprogram. Samtidigt uppger rektorn att eleverna ges särskilt stöd. Rektorn uppger att lärarna försöker hitta lösningar för att ge stöd till elever, men att rutinerna för arbetet behöver bli bättre i alla led.

Specialpedagogen uppger att det är beslutat att skolan ska börja använda Skolverkets mallar för arbetet med särskilt stöd. Rektorn berättar att tanken är att dokumenten ska bytas ut under hösten 2023, men att beslutet om det inte är fattat ännu. Skolchefen uppger att skolan har börjat använda Skolverkets mallar när det gäller särskilt stöd och att detta meddelades i slutet av september 2023.

En anställd på kultur- och utbildningsförvaltningen som är sammankallande för specialpedagogerna i kommunen uppger att dokumentet "pedagogisk utredning" är det dokument som lärarna ska fylla i för att utreda behov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogrammets utformning

Av dokumentation sammanställd av specialpedagogen, daterad 16 oktober 2023, framgår att tio elever har pågående åtgärdsprogram på skolan. Skolinspektionen har tagit del av nio åtgärdsprogram och ett beslut om anpassad studiegång som rör nämnda elever, samt ytterligare två åtgärdsprogram som inkom under skolbesöket.

I det senast utarbetade åtgärdsprogrammet anges vilket behov av särskilt stöd eleven har och vilka åtgärder inom ramen för särskilt stöd som skolan ska sätta in. De övriga tio åtgärdsprogrammen följer den mall som skolan har använt de senaste läsåren. Dessa åtgärdsprogram inleds med en ruta med rubriken "Extra anpassningar". Här anges exempelvis följande: "Eleven har anpassad studiegång där eleven är på skolan från kl. 8 - ca 12" och "eleven har blivit beviljad extraordinära insatser i form av egen resurs". Därefter följer en del med rubriken "Särskilt stöd". Här anges exempelvis: "Läraren skriver upp på tavlan vad lektionen handlar om" och "Eleven får ha skärm på sitt bord". I de flesta av dessa tio åtgärdsprogram har uppföljning och utvärdering skrivits in löpande och där finns även beskrivning av fortsatta insatser. Det finns inte i de tio åtgärdsprogrammen någon konkret översikt över vilka åtgärder inom ramen för särskilt stöd som det har beslutats att en elev ska ha.

²⁵ Elev 4

²⁶ Elev 13 och 21

I två av de elva inkomna åtgärdsprogrammen anges när åtgärdsprogrammet ska utvärderas. I fyra av åtgärdsprogrammen framgår inget datum för när åtgärdsprogrammet ska utvärderas och i tre av åtgärdsprogrammen framgår två olika datum. I ett åtgärdsprogram står det att det ska utvärderas kontinuerligt.

I fem av de elva inkomna åtgärdsprogrammen är det angett vem som ansvarar för utvärdering av åtgärdsprogrammet. I fyra åtgärdsprogram är det angett två personer eller roller och i två åtgärdsprogram är det angett tre personer eller roller som är ansvariga för utvärdering av åtgärdsprogrammet.

Majoriteten av de elva åtgärdsprogrammen har fyllts på allt eftersom, vilket framgår av dateringar. Till exempel finns det i två åtgärdsprogram två olika datum för när åtgärdsprogrammet beslutades och i ett finns det tre datum för när det beslutades. I två av åtgärdsprogrammen står det att två olika rektorer har beslutat om åtgärdsprogrammet.

Ge särskilt stöd enligt beslut i elevernas åtgärdsprogram

De elva inkomna åtgärdsprogrammen gäller för fem elever i årskurs 6²⁷, fem elever i årskurs 5²⁸ och en elev i årskurs 4²⁹.

I åtgärdsprogrammet för en elev³⁰ i årskurs 5 framgår att eleven behöver stöd av resursperson. I de löpande utvärderingarna i åtgärdsprogrammet framkommer att det saknas resursperson för eleven under höstterminen 2023. Även lärare, specialpedagogen och rektorn uppger att det saknas resursperson för eleven, och att elevens vårdnadshavare har varit med i skolan under lektioner på höstterminen för att stötta upp.

I åtgärdsprogrammet för en annan elev³¹ i årskurs 5 anges bland annat att eleven har anpassad studiegång med halva skoldagar, elevassistent och en till en-undervisning. Lärarna i årskurs 5 uppger att eleven har enskild undervisning med elevassistent men inte så mycket som det är beslutat att eleven ska ha. Resurspersoner uppger att eleven borde kunna gå mer tid i skolan men att det inte finns någon resursperson som kan vara med eleven heldag. Rektorn uppger att eleven behöver mer tid med resursperson än vad eleven får idag.

Uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår att uppföljning och utvärdering har skrivits in löpande i slutet av åtgärdsprogrammen. Där finns även beskrivningar av nya insatser. För fem av de elva åtgärdsprogrammen har uppföljning och utvärdering gjorts vid minst fyra olika tillfällen. I ett av

²⁷ Elev 1, 3, 9, 10 och 36

²⁸ Elev 11, 12, 13, 14 och 16

²⁹ Elev 42

³⁰ Elev 16

³¹ Elev 12

åtgärdsprogrammen finns det elva olika datum med tillhörande anteckningar under perioden oktober 2022 till oktober 2023.

Ett åtgärdsprogram³² som beslutades den 8 maj 2023 skulle ha utvärderats den 8 juni 2023, men rutorna för uppföljning och utvärdering är tomma. Specialpedagogen uppger att en elev³³ hade ett åtgärdsprogram förra läsåret men att det tyvärr inte hade följts upp. De måste starta upp det igen, de måste göra en utredning om särskilt stöd, uppger specialpedagogen.

Anpassad studiegång

Enligt en översikt upprättad av specialpedagogen samt utsagor från lärare, specialpedagogen och rektorn framgår att sammanlagt sex elever har beslut om anpassad studiegång (två elever i årskurs 6³⁴ samt fyra elever i årskurs 5³⁵). Enligt översikten går en av de sex eleverna en timme i skolan per dag, medan de andra fem eleverna som har beslut om anpassad studiegång går halva skoldagar.

Lärare i årskurs 6 uppger att de två eleverna med anpassad studiegång i årskurs 6 ska gå halvdagar men att en av eleverna³⁶ inte är så mycket i skolan. Lärare i årskurs 5 uppger att en av eleverna i årskurs 5 med anpassad studiegång går halva skoldagar medan de tre andra eleverna i årskurs 5 regelbundet går ännu kortare dagar än vad som framgår i besluten om anpassad studiegång. En elev³⁷ kommer sällan till skolan och är där en timme per dag de gånger hen kommer, en annan elev³⁸ går två timmar per dag och den tredje eleven³⁹ är i skolan en timme per dag fyra dagar i veckan, berättar lärarna.

Lärare i årskurs 5 uppger att även två andra elever⁴⁰ går halva skoldagar, utöver de elever som har beslut om anpassad studiegång. Lärare i årskurs 6 säger att de inte vet vad som gäller för ytterligare en elev⁴¹, om eleven fortfarande har anpassad studiegång till klockan 13. Eleven är bara i grupprummet och har aldrig undervisning i klass, säger lärarna.

Rektorn uppger att de innan de fattar beslut om anpassad studiegång har utrett om annat särskilt stöd kan tillgodose elevernas behov. Rektorn säger att de elever som har anpassad studiegång har skäl för det.

³² Elev 13

³³ Elev 32

³⁴ Elev 2 och 36

³⁵ Elev 11, 12, 14 och 16

³⁶ Elev 2

³⁷ Elev 11

³⁸ Elev 14

³⁹ Elev 16

⁴⁰ Elev 13 och 21

⁴¹ Elev 9

De sex elever som har anpassad studiegång har dokumenterade beslut om detta. I besluten om anpassad studiegång framgår att rektorn har fattat besluten och det framgår för flera elever vilka ämnen eleven ska läsa och hur långa skoldagar eleven ska gå. I beslutet för en elev⁴² står det att eleven ska arbeta med alla skolämnen men ha en förkortning av skoldagen. I beslutet om anpassad studiegång för en annan elev⁴³ står det att eleven inte får lika många timmar i alla ämnen, enligt timplanen, men att eleven ändå ska jobba med alla ämnen.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt skollagen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

Om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges 1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller 3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

⁴² Elev 12

⁴³ Elev 36

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) (3 kap. 12 § skollagen).

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram, särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt, eller anpassad studiegång (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det allttjämt finns personal på skolan som inte känner till hur de ska agera när en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Lärare uppger också att de inte vet skillnaden mellan de olika begrepp som skolan använder, såsom pedagogisk utredning, handlingsplan och åtgärdsprogram. Huvudmannen har hänvisat till att informationsinsatser har genomförts, men Skolinspektionen konstaterar att de informationsinsatser som huvudmannen hänvisar till genomfördes långt innan Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen inte har följt föreläggandet den 3 maj 2023 i denna del och att bristen avseende skyldighet att se till att personal i verksamheten har nödvändiga insikter i gällande föreskrifter kvarstår.

Skolinspektionen bedömer vidare att det fortsatt finns brister i verksamheten när det gäller att uppmärksamma och starta en utredning för de elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Skolans har inte fungerande rutiner för hur personalen ska anmäla behov av utredning om särskilt stöd och som nämnts ovan känner inte all personal till skolans rutiner. Lärarna ger exempel på flera elever som de anser sig ha anmält för behov av en utredning om särskilt stöd, men en utredning har inte initierats för flera av dessa elever. I intervjuer framkommer att lärare och rektorn inte har samma uppfattning om hur många elever som har anmälts för behov av särskilt stöd. Enligt rektorn har en (1) anmälan om behov av utredning om särskilt stöd inkommit sedan maj 2023 medan lärarna anser att det finns ett 20-tal elever som lärarna har anmält. Skolinspektionen bedömer att skolan brister i förhållande till skollagens krav om att rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Vidare finns brister i skolans arbete med utredningar om särskilt stöd.

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att skolan använder många olika begrepp och dokument inom arbetet med särskilt stöd, vilket medför oklarheter och försvårar arbetet. En person inom elevhälsan uppger att det dokument som kallas pedagogisk utredning används för utredning om behov av särskilt stöd. Även rektorn uppger att en pedagogisk utredning är detsamma som en utredning om behov av särskilt stöd. Samtidigt ger rektorn flera exempel på elever som har en pedagogisk utredning men som inte utreds för särskilt stöd. Specialpedagogen uppger att den pedagogiska utredningen är ett levande dokument vilket Skolinspektionen bedömer talar emot att den pedagogiska utredningen är

detsamma som en utredning om särskilt stöd. Skolinspektionen kan också konstatera att det finns flera elever som har en pedagogisk utredning som pågått under en längre tid utan att rektorn har fattat beslut om huruvida åtgärdsprogram ska upprättas eller inte.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med utredningar om särskilt stöd inte överensstämmer med skollagens bestämmelser. En utredning om särskilt stöd syftar till att ge skolan underlag för att förstå vilket stödbehov en elev har och ska ligga till grund för beslut om särskilt stöd. Utredningen ska göras skyndsamt, och när den är färdig ska rektorn fatta beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta är viktigt för att skolan skyndsamt ska kunna sätta in adekvata stödåtgärder för eleven. Såväl ett beslut om åtgärdsprogram som ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolinspektionen bedömer vidare att de åtgärdsprogram som har utarbetats på skolan inte uppfyller författningarnas krav. I tio av elva åtgärdsprogram anges inte konkret vilka stödåtgärder som har beslutats. De åtgärder som skolan utarbetar och dokumenterar behöver vara konkreta och utvärderingsbara, vilket innebär att det måste framgå på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd. Konkreta och utvärderingsbara åtgärder gör att åtgärdsprogrammet kan fungera som ett praktiskt redskap i vardagen, samtidigt som det underlättar för eleven och elevens vårdnadshavare att ta ställning till om de upplever att åtgärderna är relevanta. Det gör det också möjligt att på ett bra sätt följa upp och utvärdera hur åtgärdsprogrammet fungerar.

Flera av åtgärdsprogrammen saknar även tydliga uppgifter om när de ska följas upp och utvärderas, samt vem som är ansvarig för detta. Skolinspektionen konstaterar emellertid att flertalet åtgärdsprogram på skolan följs upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer dock att det finns åtminstone två åtgärdsprogram som inte har följts upp och utvärderats i enlighet med vad som beslutats.

Vidare bedömer Skolinspektionen att minst två elever inte får det särskilda stöd som är beslutat i elevens åtgärdsprogram. Det gäller särskilda stödåtgärder i form av resursperson och en-till-en-undervisning. Det finns även elever som enligt lärare och resurspersoner har stora stödbehov men som inte får tillräckligt stöd och som inte har åtgärdsprogram. Bristerna i arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd, som konstaterats ovan, talar också för detta. Skolinspektionen bedömer att det finns en stor risk för att flera elever inte får det särskilda stöd de behöver och har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att skolan har vidtagit åtgärder vad gäller beslut om anpassad studiegång, men att vissa brister kvarstår. De flesta elever som har anpassad studiegång har också beslut om detta och besluten har fattats av rektorn. Det finns dock åtminstone två elever som lärare uppger har anpassad studiegång i form av att eleverna går halva skoldagar men där rektorn och specialpedagogen uppger att anpassad studiegång inte har beslutats. Det framgår i flertalet beslut om

anpassad studiegång vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som gäller för utbildningen. I två beslut framgår dock inte vilka avvikelser som gjorts när det gäller ämnen och timplan, vilket utgör en brist.

Anpassad studiegång är en ingripande åtgärd och kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Anpassad studiegång ska därför endast beslutas av rektorn om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Det innebär att anpassad studiegång är en åtgärd som kan användas om andra former för särskilt stöd har prövats och inte gett önskat resultat.

Skolinspektionen konstaterar att det fortfarande finns en omfattande användning av anpassad studiegång på skolan. Därtill framkommer att flera av eleverna med anpassad studiegång i praktiken går kortare skoldagar än vad som beslutats om, i flera fall endast en eller två timmar per dag. Det är viktigt att skolan i varje enskilt fall följer upp hur åtgärderna fungerar och om de behöver förändras för att eleven ska ha förutsättningar att delta i skolarbetet.

Huvudmannen bör uppmärksamma om det finns samband mellan användningen av anpassad studiegång, skolans tillgång till personella resurser, samt studiero och trygghet i skolmiljön. Huvudmannen måste också säkerställa att skolenheterna har tillräckliga resurser för att uppfylla de krav som ställs i fråga om extra anpassningar och särskilt stöd. Det får inte förekomma att elevens utbildning reduceras för att skolan inte kan leva upp till skollagens bestämmelser om anpassningar och särskilda stödåtgärder.

Skolinspektionens uppföljning inom området särskilt stöd avser förelagda åtgärder med nummer 1-8, på sid 3-4 i Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit de angivna åtgärderna och att bristerna kvarstår.

Betygsättning och dokumentation av betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med betygs katalogen för årskurs 6 vårterminen 2023 samt förteckning där det framgår vilka lärare som har lärarlegitimation.

Betygs katalogen innehåller ett huvudblad för varje klass där det står vilket betyg respektive elev har fått i varje ämne. Längst ner på huvudbladen finns datum, rektorns namn och rektorns underskrift. Betygs katalogen innehåller vidare kompletterande sidor där det står vilken eller vilka lärare som har undervisat i respektive ämne. Här finns även rutor med plats för betygssättande lärares underskrift och plats till datum för när betygen har satts.

Beslut om betyg när undervisande lärare inte är legitimerad

I ett flertal av de ämnen där en lärare som inte är legitimerad har undervisat, har både denna lärare och en legitimerad lärare skrivit under i betygs katalogens

kompletterande sidor. I ämnet finska (språkval) finns endast underskrift från den undervisande icke legitimerade läraren. Denna lärare uppger att det är hen själv som sätter betygen. I ämnet spanska (språkval) framgår i betygs katalogens kompletterande sidor att en icke legitimerad lärare har bedrivit undervisningen men det är endast en annan legitimerad lärare som har skrivit under.

Dokumentation av betyg i betygs katalogen

Med några undantag har betygssättande lärare skrivit under i betygs katalogens kompletterande sidor. Det saknas namnteckningar i samiska (modersmål) i klass 6a och 6b samt i tyska (språkval) i klass 6a. I slöjd har tre betygssättande legitimerade lärare skrivit under och i matematik två betygssättande legitimerade lärare. I slöjd och matematik framgår det inte vilken lärare som har satt betyg för respektive elev eller ifall lärarna har fattat betyg tillsammans för alla elever i ämnet. Ingen lärare har daterat sin signatur.

Huvudmannen har inkommit med två blanketter med rubriken "betygsändring" gällande betygs katalogen för vårterminen 2023. På den ena blanketten daterad den 15 juni 2023 anges att betygen i ämnet musik för klass 6a och 6b har ändrats eftersom det inte hade satts betyg. Det är en musiklärare som slutade arbeta på skolan vecka 11, 2023, som har skrivit under. På den andra blanketten daterad den 21 juni 2023 anges att en elev i 6a har fått sitt betyg i musik ändrat från "ej satt betyg" till ett streck (-). Det är rektorn som har skrivit under. I betygs katalogen daterad den 15 juni 2023 finns alla de nya betyg som framgår av dessa två blanketter med. Det finns ingen anteckning i betygs katalogen om att betygen såg annorlunda ut innan de två blanketterna fylldes i.

Betygsättning i ämnet musik

Rektorn uppger att musikläraren som slutade på skolan vecka 11, 2023, då lämnade förslag på betyg för eleverna i årskurs 6. Rektorn säger att ingen elev fick något annat betyg än det som läraren föreslagit. Det var läraren som bestämde elevernas betyg, men läraren förde inte in dem i betygs katalogen, säger rektorn. I de kompletterande sidorna till betygs katalogen är det en annan lärare⁴⁴ som har skrivit under som betygssättande lärare i musik. Denna lärare uppger dock att hen inte har haft något med betygssättningen i musik att göra utan att hen kan ha skrivit sin namnteckning överallt där hens namn stod utan att reflektera över vilket ämne det var.

Den lärare⁴⁵ som undervisade i musik från 22 maj 2023 och resterande del av vårterminen uppger att hen inte hade något med bedömning och betygssättning i musik att göra. Som framgår ovan i detta beslut har inte alla lektioner i musik genomförts under senare del av vårterminen 2023. Rektorn uppger också att musikläraren som slutade vecka 11 var mycket frånvarande innan hen slutade sin

⁴⁴ Lärare 8

⁴⁵ Lärare 1

anställning och att det inte finns dokumentation på vad eleverna har gjort eller hur de är bedömda utifrån betygskriterierna. Det är inte säkert att allt centralt innehåll i musik har behandlats, uppger rektorn.

Av betygs katalogen för vårterminen 2023 framgår att eleverna i årskurs 6 har fått samma betyg i musik som läraren som slutade sin anställning på skolan vecka 11 föreslagit. Av betygs katalogen framgår att 81 av de 83 eleverna som gick ut årskurs 6 vårterminen 2023 fick A, B eller C i betyg i musik.

Rättslig reglering

Det är rektorn som ansvarar för att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

I förarbeten till bestämmelsen anges bland annat följande. De betyg en elev får kan vara avgörande för elevens framtid. Betygsresultat har exempelvis betydelse för elevens möjligheter att fortsätta studera eller att få en anställning. Det är mycket viktigt att betyg sätts på ett korrekt sätt och det är ett stort ansvar att besluta om betyg. Beslut om betyg innebär myndighetsutövning och uppgifter av den karaktären bör förbehållas legitimerade lärare. Det krävs särskilda kunskaper med utgångspunkt i skolans styrdokument för att kunna sätta likvärdiga betyg och det är grannliga att bedöma elevers kunskaper på ett objektiva och korrekt sätt. Med det följer att det är naturligt att en lärare som inte har adekvat utbildning behöver, och ska ha, stöd och hjälp av en legitimerad lärare (prop. 2010/11:20, s. 46–47).

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg (10 kap. 19 § skollagen).

Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen). Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (2011:123) ska en skolenhet ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska

föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändring ska göras av rektorn om den eller en av dem som fattade det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl. Ändringen ska även göras av rektorn om det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i betygssättning och dokumentation av betyg på Nya Raketskolan 4-6.

När undervisande lärare inte är legitimerad fattas inte alltid beslut om betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. I ämnet finska (språkval) har en icke legitimerad lärare själv fattat beslut om betyg, utan föregående sambedömning med en legitimerad lärare, vilket är en brist.

Skolinspektionen konstaterar vidare att skolans betygskatalog inte uppfyller gällande föreskrifter avseende att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. En lista med ämnen och namn på lärare som undervisat i respektive ämne finns tillsammans med lärares underskrifter på en separat sida och inte intill uppgifter om betyg (där finns istället rektorns underskrift vilken inte behöver finnas i betygskatalogen). Det förekommer att flera lärare bedriver undervisning i samma ämne och det går inte utifrån den separata sidan i betygskatalogen att utläsa vilken eller vilka lärare som har beslutat om betyg för respektive elev i dessa ämnen. I ämnet spanska (språkval) där undervisande lärare som saknar legitimation har fattat beslut om betyg tillsammans med en legitimerad lärare, framgår att endast den legitimerade läraren har skrivit under på den separata sidan i betygskatalogen. Det krävs alltså att såväl den undervisande läraren som den legitimerade läraren som beslutet om betyg fattas tillsammans med, signerar uppgifter om betyg i

betygskatalogen. Även i ämnena samiska (modersmål) och tyska (språkval) har inte den lärare som beslutat om betygen signerat på den separata sidan i betygs-katalogen. Att rektorn inte ser till att betygen förs in och signeras korrekt av ansvarig lärare i betygs-katalogen är en brist.

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister när det gäller hantering av ändringar och rättelser i betygs-katalogen. Skolan använder blanketter med rubriken "betygsändring", men det som framgår på dessa blanketter framgår inte av betygs-katalogen. Ändringar och rättelser är uppgifter som behöver dokumenteras i betygs-katalogen, varför Skolinspektionen bedömer att bristen kvarstår. De blanketter med rubriken "betygsändring" som har inkommit efter vårterminen 2023 avser att det inte hade satts betyg tidigare. Det innebär att det inte heller varit fråga om ändring, utan istället fråga om beslut om betyg som inte tidigare förts in i betygs-katalogen. Besluten om betyg har därmed inte fattats vid den tidpunkt när betyg ska sättas, vilket också är en brist.

Skolinspektionen bedömer slutligen att det finns allvarliga brister i betygssättningen i ämnet musik vårterminen 2023. Det har inte funnits en ansvarig undervisande lärare vid tidpunkten då beslut om betyg ska fattas. Detta hänger samman med brister som konstateras under området undervisning. Betygssättningen har inte skett i enlighet med författningarnas krav, betyg har satts trots att det inte funnits någon som har haft att ansvara för detta, och betygssättningen har inte skett utifrån en allsidig och sammantagen bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till gällande betygskriterier. Till följd av detta har dokumentationen av betyg inte blivit korrekt.

Beslut om betyg innebär myndighetsutövning och det är mycket viktigt att betyg sätts på ett korrekt sätt, för att säkerställa att betygssättningen är rättvisande och likvärdig. Det är vidare av rättssäkerhetsskäl av yttersta vikt att dokumentation av beslut om betyg sker i enlighet med gällande föreskrifter. Skolinspektionen bedömer att det är allvarligt att huvudmannen inte har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristerna i arbetet med betygssättning.

Skolinspektionens uppföljning inom området betygssättning och dokumentation av betyg avser förelagda åtgärder med nummer 1-3, på sid 4-5 i Skolinspektionens beslut den 3 maj 2023. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit de angivna åtgärderna och att bristerna kvarstår.

Övriga upplysningar

Kommunen har informerat om att det på Nya Raketskolan finns fuktskador i byggnaden. Kommunen arbetar för att åtgärda byggnadsrelaterad ohälsa, omfattande reparationsarbeten kommer pågå från slutet av februari 2024 och kommunen planerar för flytt av elever till andra lokaler. Det är i nuläget oklart vilka elever det gäller men kommunens ambition är att flera elevgrupper ska flyttas bort från Nya Raketskolan under våren.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett sådant beslut om föreläggande gäller omedelbart. Föreläggandet ska ange de åtgärder som Skolinspektionen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Om bristerna bedöms vara ett allvarligt missförhållande ska det anges (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt (26 kap. 27 § skollagen).

Skolinspektionen konstaterar att Nya Raketskolan 4-6 inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att bristerna gällande undervisning och särskilt stöd allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Det är avgörande för elevernas möjligheter att uppfylla gällande betygskriterier att de får undervisning under ledning av lärare och den undervisningstid de har rätt till. Bristerna i undervisningen medför att många elever inte ges sin garanterade undervisningstid vilket får till följd att eleverna inte får den utbildning och den undervisning de har rätt till. Därutöver finns det omfattande brister i arbetet med särskilt stöd. Bristerna rör att skolan inte uppmärksammar och utreder elevers stödbehov samt att elever inte får det särskilda stöd som de behöver och har rätt till. Bristerna medför att elever inte får likvärdiga förutsättningar som elever på andra skolor att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionen konstaterar vidare att det föreligger brister i betygssättningen och dokumentation av betyg som är allvarliga eftersom de innebär att rättssäkerhet inte kan garanteras.

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister inom flera områden som är centrala för elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och även för att upprätthålla rättssäkerhet och likvärdighet. Vidare konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen i stora delar inte följt Skolinspektionens tidigare föreläggande och att bristerna pågått under en lång tid. Även om huvudmannen rättat till vissa brister, bedömer Skolinspektionen att kvarvarande brister fortfarande utgör ett allvarligt missförhållande.

Vid övervägande av ingripande finner Skolinspektionen, utifrån omständigheterna i detta fall, att den lämpligaste åtgärden i syfte att så snabbt som möjligt avhjälpa bristerna är att på nytt förelägga huvudmannen att vid vite vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Skolinspektionen har även för avsikt att ansöka om utdömmande

av vite i de delar som huvudmannen inte har följt Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite den 3 maj 2023.

Om Kiruna kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet. Därutöver kommer frågan om det finns skäl att besluta om verksamhetsförbud eller att staten, på kommunens bekostnad, ska vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse (statliga åtgärder för rättelse), att aktualiseras. Att bristerna utgör ett allvarligt missförhållande innebär även att verksamhetsförbud eller statliga åtgärder för rättelse kan bli aktuellt trots att föreläggandet följts om det uppstår nya allvarliga brister i verksamheten inom två år från detta föreläggande (26 kap. 16 a och b samt 17 §§ skollagen).

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 1 000 000 kronor.

Beslutet har fattats av regionchef Agneta Broberg

Utredare Terje Holand har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även jurist Caroline Rönnegard, regionjurist Linnéa Lundberg och enhetschef Joakim Blomberg medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, eller till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet i stället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20

Telefon: 08-586 080 00, E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se